Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0175/2016 }
B8-0176/2016 }
B8-0185/2016 }
B8-0187/2016 }
B8-0189/2016 }
B8-0193/2016 } RC1

3.2.2016

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
Verts/ALE (B8-0175/2016)
EFDD (B8-0176/2016)
S&D (B8-0185/2016)
PPE (B8-0187/2016)
ECR (B8-0189/2016)
ALDE (B8-0193/2016)

o případu pohřešovaných vydavatelů knih v Hongkongu
(2016/2558(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Tunne Kelam, Davor Ivo Stier, Andrej Plenković, David McAllister, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Andrey Kovatchev, Jarosław Wałęsa, Milan Zver, Lara Comi, Bogdan Brunon Wenta, Michaela Šojdrová, Eva Paunova, Jaromír Štětina, Giovanni La Via, Ildikó Gáll-Pelcz, Marijana Petir, Ivan Štefanec, József Nagy, Sven Schulze, Pavel Svoboda, Luděk Niedermayer, Tomáš Zdechovský, László Tőkés, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Dubravka Šuica, Romana Tomc, Therese Comodini Cachia, Joachim Zeller
za skupinu PPE
Jo Leinen, Pier Antonio Panzeri, Knut Fleckenstein, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López,

Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Nicola Caputo, Isabella De Monte, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Ana Gomes, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Jeppe Kofod, Arne Lietz, Javi López, Krystyna Łybacka, Costas Mavrides, Sorin Moisă, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Pina Picierno, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Josef Weidenholzer, Carlos Zorrinho
za skupinu S&D
Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Bas Belder, Zdzisław Krasnodębski, Beatrix von Storch, Monica Macovei, Jana Žitňanská, Angel Dzhambazki, Arne Gericke, Roberts Zīle
za skupinu ECR
José Inácio Faria, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez, Ilhan Kyuchyuk, Ramon Tremosa i Balcells, Beatriz Becerra Basterrechea, Pavel Telička, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Nathalie Griesbeck, Antanas Guoga, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Valentinas Mazuronis
za skupinu ALDE
Reinhard Bütikofer, Helga Trüpel, Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Bronis Ropė, Davor Škrlec, Igor Šoltes, Heidi Hautala
za skupinu Verts/ALE
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Eleonora Evi, Marco Valli
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o případu pohřešovaných vydavatelů knih v Hongkongu
(2016/2558(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí rozhodnutí o situaci v Číně, zejména na usnesení ze dne 16. prosince 2015 o vztazích mezi EU a Čínou[1] a ze dne 13. března 2014 o prioritách EU pro 25. zasedání Rady OSN pro lidská práva[2],

– s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnosti (ESVČ) ze dne 7. ledna 2016 ke zmizení osob spojených s vydavatelstvím Mighty Current v Hongkongu,

– s ohledem na prohlášení ESVČ ze dne 29. ledna 2016 o obavách EU týkajících se situace v oblasti lidských práv v Číně,

– s ohledem na výroční zprávu Evropské komise o Zvláštní správní oblasti Hongkong za rok 2014 vydanou v dubnu 2015,

– s ohledem na navázání diplomatických vztahů mezi EU a Čínou dne 6. května 1975,

– s ohledem na strategické partnerství EU a Číny zahájené v roce 2003,

– s ohledem na strategický program spolupráce EU–Čína 2020, který byl sjednán dne 21. listopadu 2013,

– s ohledem na jednání o nové dohodě o partnerství a spolupráci, která byla přerušena,

– s ohledem na přijetí nového zákona Stálého výboru Všečínského shromáždění lidových zástupců o národní bezpečnosti ze dne 1. července 2015 a zveřejnění druhého návrhu nového zákona o kontrole činnosti zahraničních nevládních organizací dne 5. května 2015,

– s ohledem na dialog mezi EU a Čínou o lidských právech, jenž byl zahájen v roce 1995, a na jeho 34. kolo, které se konalo v Pekingu ve dnech 30. listopadu a 1. prosince 2015,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na závěrečné připomínky Výboru OSN pro lidská práva ke třetí pravidelné zprávě o čínském Hongkongu, které výbor přijal na svém 107. zasedání (ve dnech 11.–28. března 2013),

– s ohledem na závěrečné připomínky Výboru OSN proti mučení k páté pravidelné zprávě o

[1] Přijaté texty, P8_TA(2015)0458.
[2] Přijaté texty, P7_TA(2014)0252.

Číně, které výbor přijal na svém 1391. a 1392. zasedání, která se konala ve dnech 2. a 3. prosince 2015,

– s ohledem na základní zákon Zvláštní správní oblasti Hongkong Čínské lidové republiky (dále jen „základní zákon“), zejména na články o osobních svobodách a o svobodě tisku, a na nařízení o deklaraci lidských práv v Hongkongu,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že v posledních čtyřech měsících za záhadných okolností zmizelo a pohřešuje se pět knihkupců (Lui Bo, Gui Minhai, Zhang Zhiping, Lin Rongji a Lee Po), z nichž čtyři jsou v Hongkongu rezidenty a jeden rezidentem není a všichni byli spojeni s vydavatelstvím Mighty Current nebo jeho knihkupectvím a prodávali literární díla kritická vůči Pekingu; vzhledem k tomu, že dva z nich jsou občany EU – Gui Minhai je švédským státním příslušníkem a Lee Po má britské občanství; vzhledem k tomu, že v lednu 2016 bylo potvrzeno, že oba občané EU jsou v kontinentální Číně, a že je podezření, že je tam i zbývající trojice; vzhledem k tomu, že Lee Po se krátce setkal se svou ženou dne 23. ledna 2016 na blíže neupřesněném místě v kontinentální Číně; vzhledem k tomu, že skutečnost, že stále nejsou žádné informace o tom, jak se jim daří a kde se nacházejí, je nanejvýš znepokojující;

B. vzhledem k tomu, že ve sdělovacích prostředcích se objevila přesvědčivá tvrzení a také zazněly obavy ze strany právníků, lidskoprávních organizací a mnoha civilistů, že těchto pět knihkupců bylo uneseno kontinentálními čínskými orgány; vzhledem k tomu, že konkrétně Lee Po byl odvlečen z Hongkongu a Gui Minhai zmizel ze svého domova v Thajsku;

C. vzhledem k tomu, že dne 10. ledna 2016 se v ulicích Hongkongu shromáždily tisíce protestujících a požadovaly, aby místní vláda učinila kroky ve snaze nalézt vysvětlení zmizení těchto pěti knihkupců; vzhledem k tomu, že tato zmizení následují po sérii násilných útoků proti hongkongským novinářům kritickým vůči Pekingu, k nimž došlo v letech 2013 a 2014;

D. vzhledem k tomu, že Hongkong zachovává a chrání svobodu slova, svobodu projevu a svobodu publikační činnosti; vzhledem k tomu, že publikování jakýchkoli materiálů kritických k čínskému vedení je v Hongkongu zákonem povoleno, jakkoli je v kontinentální Číně zakázáno; vzhledem k tomu, že zásada „jedna země, dva systémy“ zaručuje Hongkongu autonomii na Pekingu a respektování svobod, které jsou zakotveny v článku 27 základního zákona;

E. vzhledem k tomu, že byla zveřejněna odhalení, že v interním dokumentu komunistické strany z dubna 2015, v němž byli členové seznámeni se strategií „vykořenění“ zakázaných knih u jejich zdroje v Hongkongu a Macau, bylo vytipováno 14 vydavatelů a 21 publikací v Hongkongu jako cíle takového zákroku; vzhledem k tomu, že někteří knihkupci v Hongkongu ve strachu z postihů odstranili z regálů knihy kritické vůči Číně;

F. vzhledem k tomu, že vláda v kontinentální Číně velmi přísně omezuje a kriminalizuje

svobodu projevu, zejména prováděním cenzury; vzhledem k tomu, že čínský systém internetové cenzury zvaný „Great Firewall“ umožňuje vládě cenzurovat jakékoli politicky nevhodné informace; vzhledem k tomu, že Čína zachovává přísná omezení svobody projevu a že obliba knih kritických vůči Číně u čtenářů v kontinentální Číně je vnímána jako hrozba pro společenskou stabilitu;

G. vzhledem k tomu, že dne 17. ledna 2016 vydal Gui Minhai v kontinentální Číně tiskové prohlášení, v němž oznámil, že cestoval do kontinentální Číny dobrovolně, a přiznal, že byl již dříve usvědčen z řízení pod vlivem alkoholu, přičemž se zdálo, že jde o vynucené přiznání;

H. vzhledem k tomu, že švédské i britské orgány požádaly čínské orgány o „plnou podporu při ochraně práv jejich dvou občanů a také všech ostatních „zmizelých“ osob“;

I. vzhledem k tomu, že Výbor OSN proti mučení oznámil, že je vážně znepokojen soustavnými zprávami z různých zdrojů o přetrvávající praxi nezákonného zadržování v neznámých a neoficiálních vazebních zařízeních, v takzvaných „černých věznicích“; vzhledem k tomu, že také vyslovil vážné znepokojení nad soustavnými zprávami hovořícími o tom, že praktiky mučení a špatného zacházení jsou stále hluboce zakořeněny v systému trestního soudnictví, který stále příliš spoléhá na přiznání na základě usvědčení;

J. vzhledem k tomu, že Čína oficiálně a formálně uznala univerzálnost lidských práv a v posledních třech desetiletích se rozhodla začlenit do mezinárodního rámce pro lidská práva podpisem široké škály smluv v oblasti lidských práv, čímž se zapojila do mezinárodního právního a institucionálního rámce pro lidská práva;

K. vzhledem k tomu, že článek 27 základního zákona, tj. faktické ústavy Hongkongu, zaručuje „svobodu slova, svobodu tisku a svobodu publikační činnosti, svobodu sdružování, shromažďování, konání pochodů a demonstrací“; vzhledem k tomu, že základní zákon, který je výsledkem jednání mezi Čínou a Spojeným královstvím, zaručuje tato práva po dobu 50 let, tj. do roku 2047;

L. vzhledem k tomu, že 17. summit EU a Číny, který se konal dne 29. června 2015, pozdvihl bilaterální vztahy na novou úroveň a že ve svém strategickém rámci pro lidská práva a demokracii EU přislíbila, že učiní lidská práva středem zájmu ve svých vztazích se všemi třetími zeměmi, včetně svých strategických partnerů;

M. vzhledem k tomu, že EU a Čína vedou dialogy o lidských právech od roku 1995 a že obě strany pokládají lidská práva za důležitou součást svých bilaterálních vztahů;

N. vzhledem k tomu, že podle 21. výroční zprávy Hongkongského sdružení novinářů (z července 2014) byl rok 2014 nejčernějším rokem pro svobodu tisku v Hongkongu za několik posledních desetiletí; vzhledem k tomu, že někteří novináři byli fyzicky napadeni nebo propuštěni, zatímco jiní, kteří vyjadřovali kritické názory, byli přeloženi do méně citlivých oblastí;

1. vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že není známo, kde se nachází pět pohřešovaných knihkupců a jak se jim daří; žádá, aby byly okamžitě zveřejněny podrobné informace o

tom, kde se nacházejí Lee Po a Gui Minhai a jak se jim daří, a vyzývá k jejich okamžitému bezpečnému propuštění a k tomu, aby jim bylo dáno právo komunikovat; žádá okamžité propuštění všech ostatních osob svévolně zadržovaných za to, že uplatňovaly své právo na svobodný projev a publikační činnost v Hongkongu, včetně trojice zbývajících knihkupců;

2. vyzývá čínskou vládu, aby neprodleně sdělila jakékoli informace o pohřešovaných knihkupcích a aby navázala okamžitý inkluzivní a transparentní dialog a komunikaci v této věci mezi kontinentálními orgány a orgány v Hongkongu; jako pozitivní vývoj situace hodnotí zprávu od Lee Poa a jeho setkání s manželkou;

3. žádá příslušné orgány v Číně, v Hongkongu a v Thajsku, aby vyšetřily a objasnily okolnosti těchto zmizení, a to v souladu se zásadou právního státu, a aby co nejvíce napomohly tomu, aby se vydavatelé bezpečně vrátili domů;

4. vyjadřuje znepokojení nad tvrzeními, že v Hongkongu údajně působí donucovací orgány z kontinentální Číny; připomíná, že pokud by kontinentální donucovací orgány skutečně v Hongkongu působily, šlo by o porušení základního zákona; je přesvědčen, že by to bylo v rozporu se zásadou „jedna země, dva systémy“; vyzývá Čínu, aby respektovala záruky autonomie, které byly Hongkongu dány v základním zákonu;

5. důrazně odsuzuje všechny případy porušování lidských práv, zejména svévolná zatýkání, vydávání vězňů, vynucená přiznání, tajné zadržování, vazba bez možnosti komunikovat a porušování svobody publikační činnosti a svobody projevu; připomíná, že musí být zabezpečena nezávislost editorů knih, novinářů a blogerů; vyzývá k tomu, aby bylo okamžitě ukončeno porušování lidských práv a politické zastrašování;

6. odsuzuje omezení a kriminalizaci svobody projevu a vyjadřuje politování nad zpřísněním omezení svobody projevu; vyzývá čínskou vládu, aby přestala bránit volnému toku informací, a to mj. omezováním používání internetu;

7. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad blížícím se přijetím návrhu zákona o kontrole činnosti zahraničních nevládních organizací, protože by ve své současné podobě drasticky ztížil činnost čínské občanské společnosti a vážně by omezil svobodu sdružování a svobodu projevu v zemi, a to i zákazem zahraničních nevládních organizací, které nemají registraci u čínského ministerstva veřejné bezpečnosti, a zákazem poskytování finančních prostředků čínským občanům nebo organizacím z provinčních oddělení veřejné bezpečnosti, a zákazem provádění „činností“ jménem neregistrovaných zahraničních nevládních organizací nebo s jejich schválením, který platí pro čínské skupiny, včetně skupin sídlících v Hongkongu a Macau; vyzývá čínské orgány, aby tento návrh zákona zásadně přepracovaly a uvedly ho do souladu s mezinárodními standardy v oblasti lidských práv a také mj. s mezinárodními závazky Čínské lidové republiky;

8. vyjadřuje znepokojení nad novým návrhem zákona o kybernetické bezpečnosti, který by posílil a institucionalizoval praktiky cenzury a monitorování kyberprostoru, a nad již přijatým zákonem o národní bezpečnosti a návrhem zákona o boji proti terorismu; bere na vědomí obavy čínských reformních právníků a obhájců občanských práv, že tento zákon

ještě výrazněji omezí svobodu projevu a že bude narůstat autocenzura;

9. je přesvědčen, že silné trvalé vztahy mezi EU a Čínou musí být účinnou platformou pro zralý, smysluplný a otevřený dialog o lidských právech založený na vzájemném respektu;

10. zdůrazňuje pevné odhodlání Evropské unie usilovat o posilování demokracie, včetně právního státu, nezávislosti soudnictví, základních práv a svobod, transparentnosti a svobody informací a projevu v Hongkongu;

11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a parlamentu Čínské lidové republiky a předsedovi vlády a Shromáždění Zvláštní správní oblasti Hongkong.